

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 โดยจำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษา

แหล่งข้อมูลในการวิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 39 แห่ง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร 35 คน ครูผู้สอน 303 คน รวมทั้งสิ้น 338 คน

เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 สำหรับ บทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 ระดับ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป ซึ่งได้ค่าสถิติ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามและบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใช้ค่า t - test

สรุปผลการวิจัย

บทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. บทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง

1.1 ด้านอำนวยการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีการดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ส่งเสริมการจัดสวัสดิการ และสวัสดิภาพในสำนักงานเขต สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึงเหมาะสม

1.2 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พัฒนาบุคลากร ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติ และพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 วางแผนอัตรากำลัง กำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะได้อย่างเหมาะสมและยุติธรรม

1.3 ด้านนโยบายและแผน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณเหมาะสม

1.4 ด้านส่งเสริมการจัดการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ส่งเสริมงานกิจกรรมพิเศษและงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 39 วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ด้านการบริหารงานการเงิน และทรัพย์สิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชีอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของข้าราชการครู เกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัด พิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 บทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ใน จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน

2.2 บทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ใน จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่น่าสนใจและสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. บทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตาม ความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในการเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเริ่ม ตั้งใหม่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามที่ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราช บัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 8 และมาตรา 33 วรรค สอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของสภาการศึกษาเมื่อคราวประชุม ครั้งที่ 2/2553 วันที่

17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 จึงกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขตทั่วประเทศ ซึ่งระบบการทำงานอาจจะยังไม่เข้ารูปเข้ารอยเท่าที่ควรเพราะจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายังไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา อ้นอารี และคณะ (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู เกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู เกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกันทั้งนี้เป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาส่วนใหญ่นั้นเคยสังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมก่อนที่จะมีการรวมเป็นเขตพื้นที่การศึกษา และต่อมาแยกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบที่แตกต่างกัน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีการปฏิบัติงานด้านสารบรรณของสำนักงานเขตอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้อำนวยการมีระดับความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนนั้นต้องติดต่อประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มากกว่าครูผู้สอน

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู เกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งนี้เป็นเพราะข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มากพอสมควรใกล้เคียงกับข้าราชการครูที่มีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้อที่ต่างกัน คือ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 สรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ย้าย โอน และการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเหมาะสมและยุติธรรม 2) สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ส่งเสริมงานกิจกรรมพิเศษและงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ประสานส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการครูอาจไม่ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเท่าที่ควร หรือเขตพื้นที่ยังขาดความชัดเจนในหลักการปฏิบัติงานของกลุ่มงานต่างๆ เนื่องจากเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพิ่งเริ่มจัดตั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยา อ้นอารี และคณะ (2547, หน้า 94) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่หลายคนก็ยังคงมีความลังเลในการโอนย้ายหน่วยงาน และเขตพื้นที่เองก็ยังคงขาดความชัดเจนในหลักการปฏิบัติงานต่างๆ อยู่อีกมาก ทำให้ผู้ปฏิบัติงานยังไม่ได้ลงมือศึกษาและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนางานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น คือ ระดับมาก ในทุกส่วนราชการในสำนักงานเขต

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ควรมีการเร่งพัฒนาอัตรากำลังบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเขตให้เหมาะสม เพื่อพัฒนางานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น คือ ระดับมาก ในทุกส่วนราชการในสำนักงานเขต

ทั้งนี้ในการพัฒนางานในด้านต่างๆ สำนักงานเขตพื้นที่ต้องได้รับความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนในสังกัดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลเป็นข้าราชการครูเท่านั้น ซึ่งผลการศึกษาที่ได้มีขอบเขตจำกัด ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจากตัวแปรอื่นๆ เช่น บุคลากรในสำนักงานเขต คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา โดยผู้วิจัยเข้าไปอยู่ในพื้นที่เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ ข้อมูลเชิงลึกและเกิดความหลากหลายในการศึกษาวิจัย

3. ควรมีการศึกษาบทบาทที่พึงประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ของข้าราชการครูในสังกัดพื้นที่การศึกษาอื่นๆ